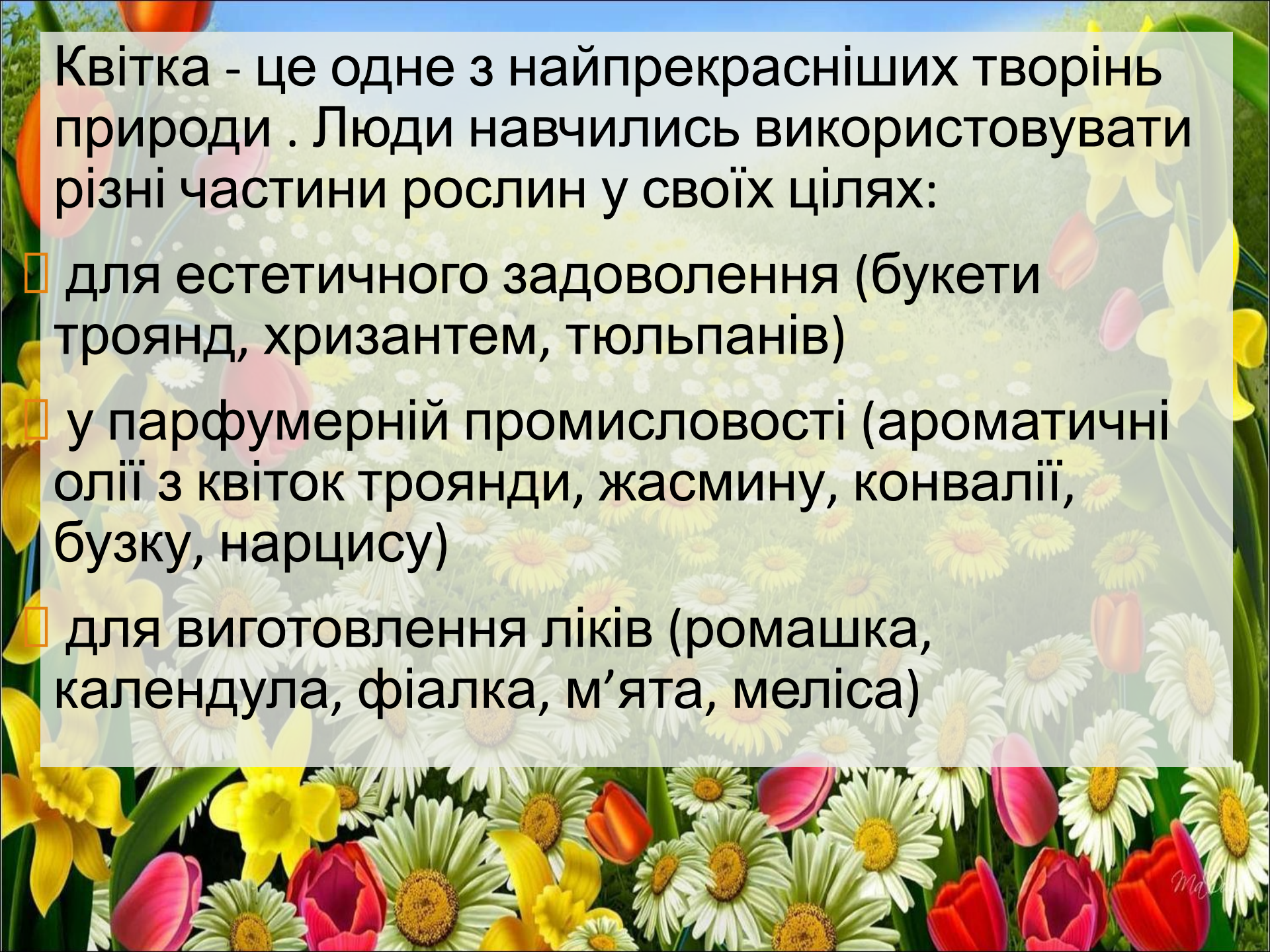

**Квітка.
Дослідженн
я
будови
квітки**

Квітка - це одне з найпрекрасніших творінь природи . Люди навчилися використовувати різні частини рослин у своїх цілях:

- для естетичного задоволення (букети троянд, хризантем, тюльпанів)
- у парфумерній промисловості (ароматичні олії з квіток троянди, жасмину, конвалії, бузку, нарцису)
- для виготовлення ліків (ромашка, календула, фіалка, м'ята, меліса)

Чи знаєте ви?

- З чого складається квітка?
- Якою є будова квітки?
- Навіщо у квітці пелюстки?
- Звідки з'являється у квітці пилок?
- Яка найбільша і найменша квітка?

**Давайте розглянемо квітку
детальніше!**

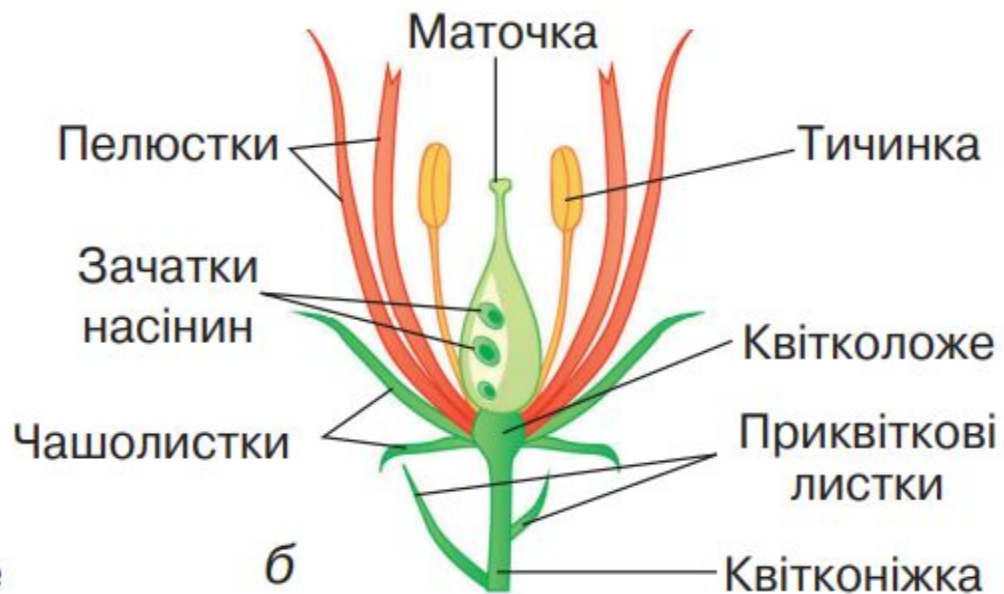
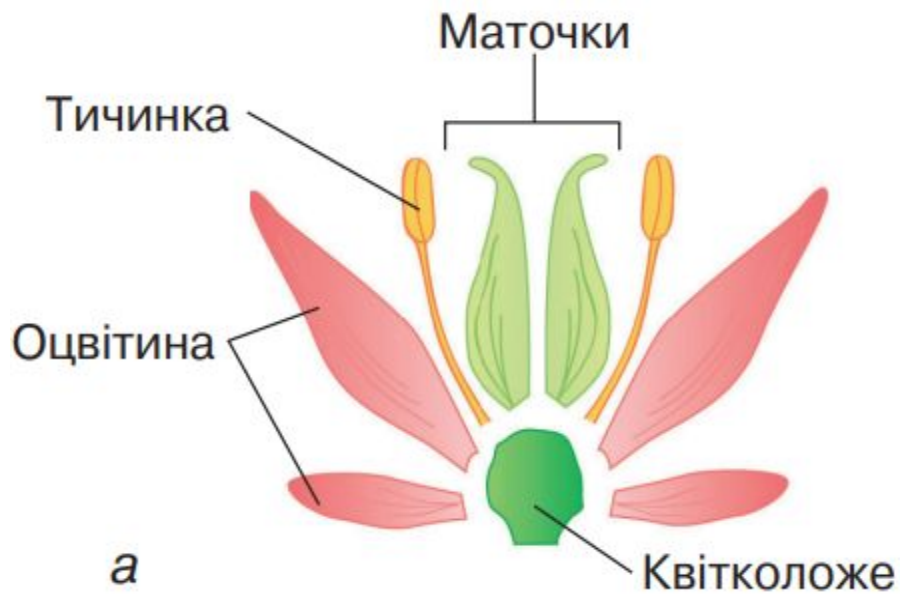
Основні терміни та ПОНЯТТЯ

1. **Квітка** – це генеративний орган статевого (а саме насінного) розмноження рослин, який за походженням є видозміненим пагоном.

2. **Суцвіття** – це система пагонів, на яких утворюються квітки.

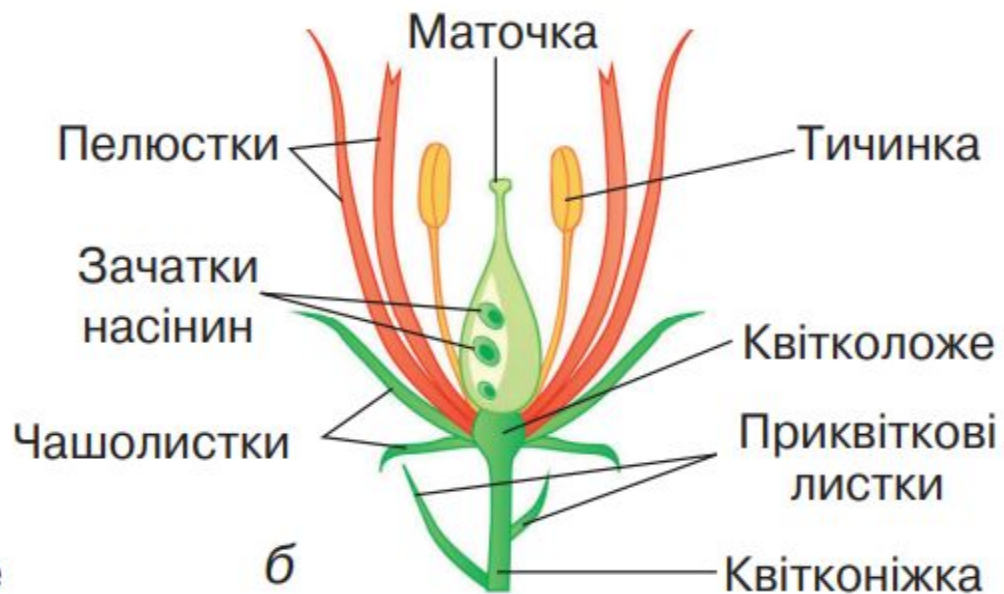
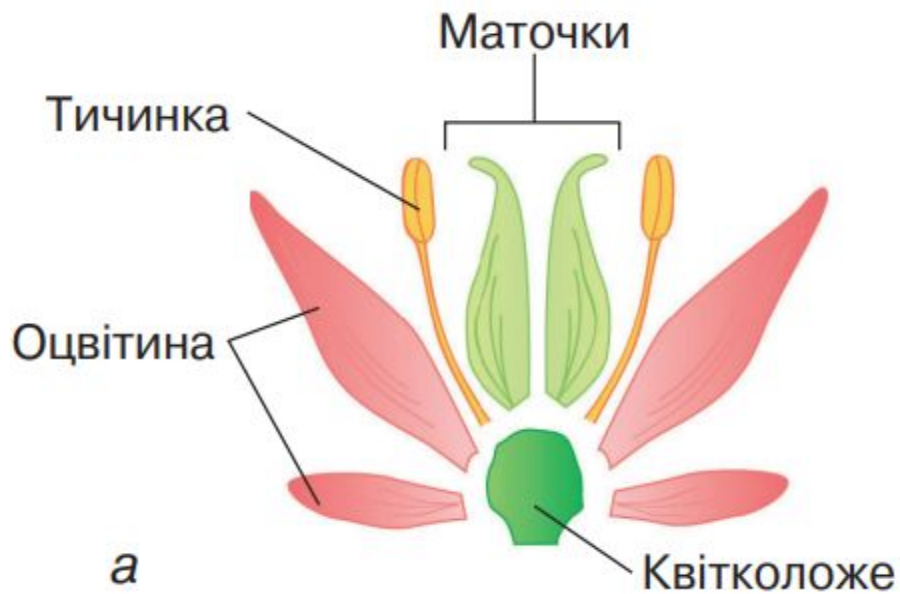
Квітка – це орган статевого (а саме насінного) розмноження рослин. Квітка – це генеративний орган, який за походженням є видозміненим пагоном, що пристосований до утворення статевих клітин та здійснення статевого процесу і, як наслідок, утворення плодів та насіння.

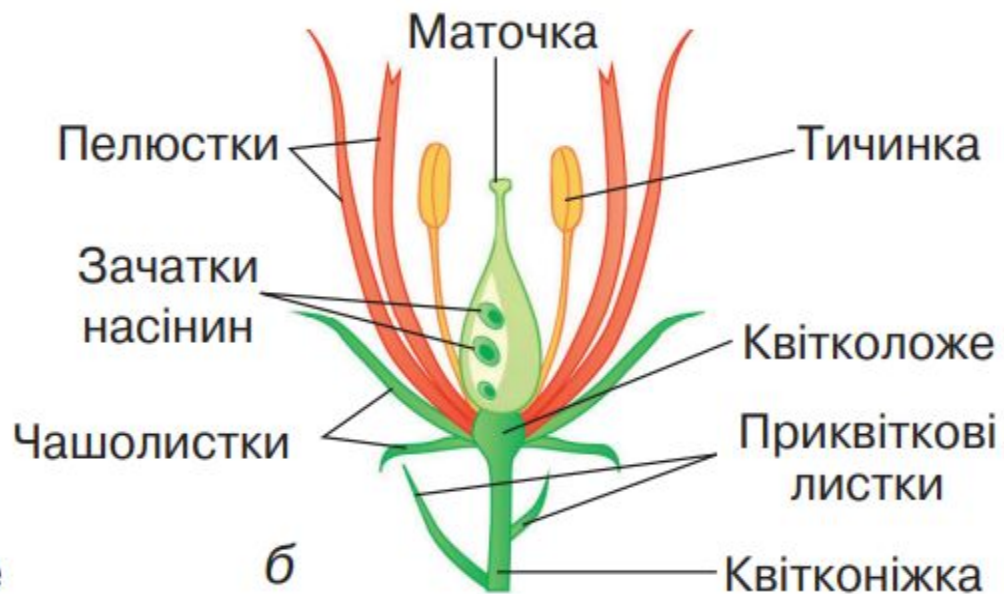
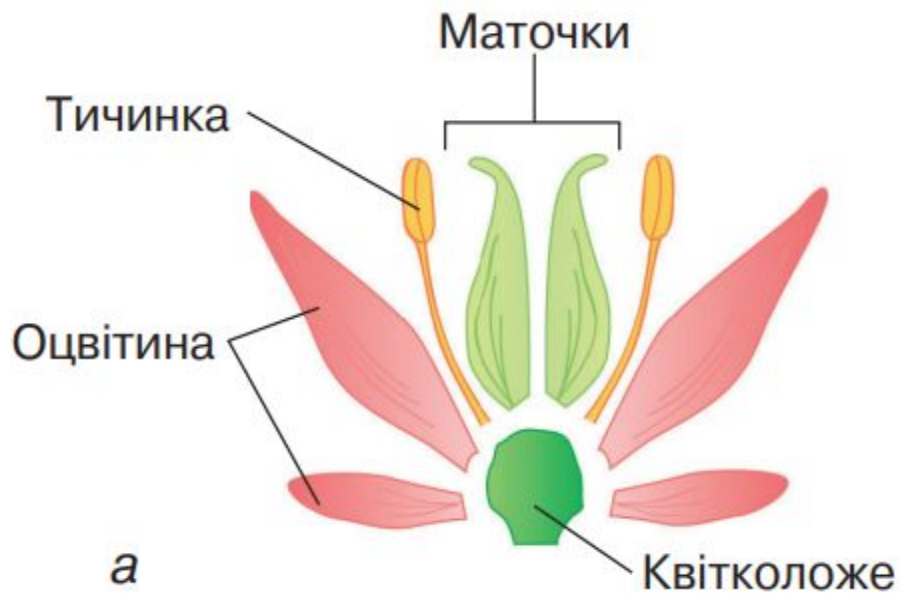
Мал. 130. Схема будови квітки

Квітконіжка - стеблова частина квітки. Саме квітконіжкою квітка кріпиться до пагона. Вона буває добре помітною - як у яблуні, майже непомітну (сидячу) - її має подорожник

Мал. 130. Схема будови квітки

Квітконіжка переходить у квітколоже – розширену стеблову частину квітки, до якої прикріплені тичинки, маточки та листки оцвітини.

Мал. 130. Схема будови квітки

Оцвітина - сукупність листкоподібних органів квітки, які утворюють її покрив.
Оцвітина може бути простою або подвійною.

Оцвітина у рослин буває *проста* і *подвійна*

Віночок з пелюстків

Чашечка з чашолистків

Віночок з пелюстків

подвійна оцвітина, яка складається із зеленої **чашечки** та яскравого **віночка** пелюсток.

проста оцвітина, яка складається лише з яскравого **віночка**

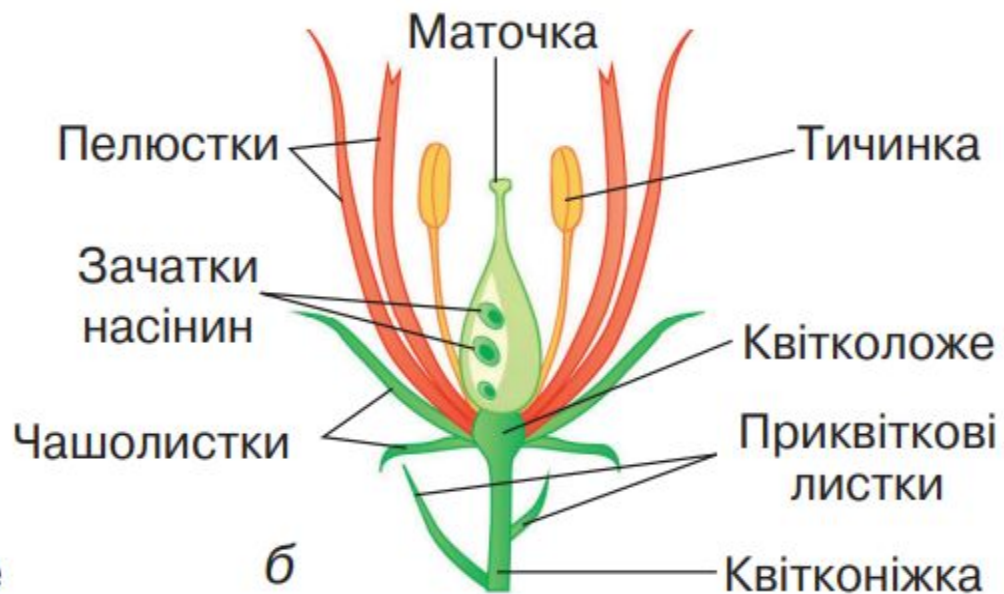
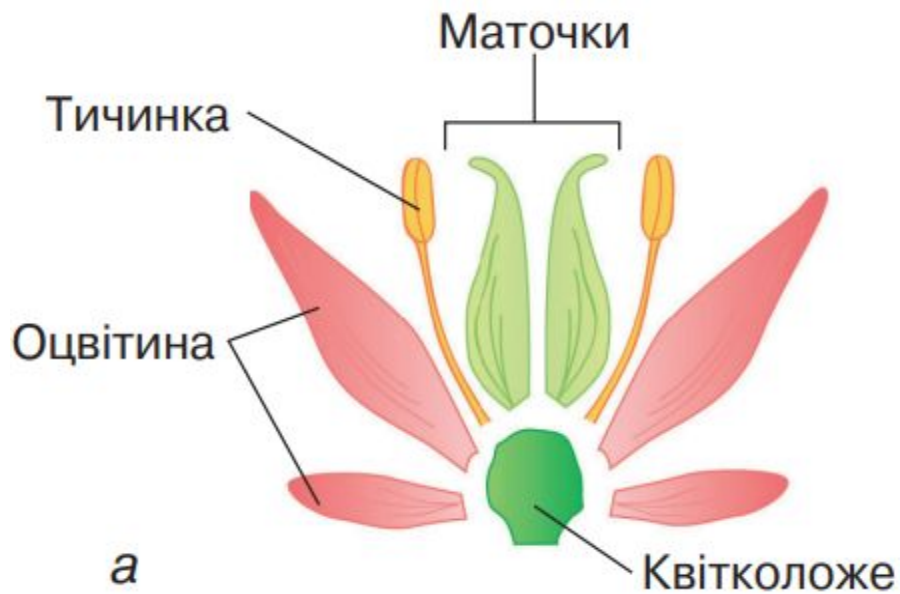

Віночок – сукупність зазвичай яскраво забарвлених верхніх листків – пелюсток.

Яскраве забарвлення сприяє привабленню комах та запиленню

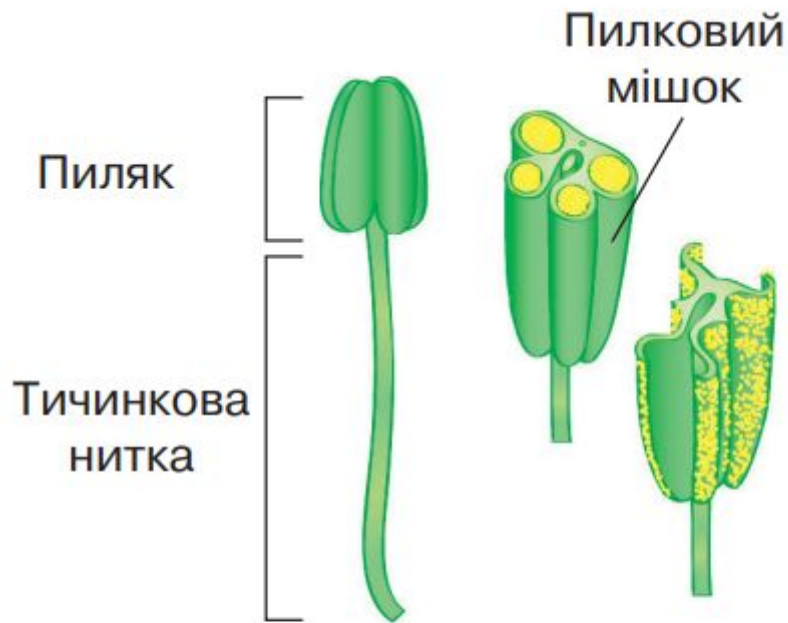

**За формою, величиною,
забарвленням віночки бувають
різноманітними**

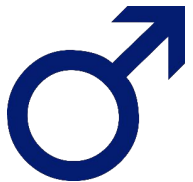
Мал. 130. Схема будови квітки

Тичинки - це елемент квітки, де утворюється пилок, у якому у свою чергу формуються чоловічі статеві клітини.

Мал. 133. Будова тичинки

Тичинки складаються із тичинкової нитки і пилляка. Саме там утворюється у так званих гніздах, у пилкових мішках - пиліок.

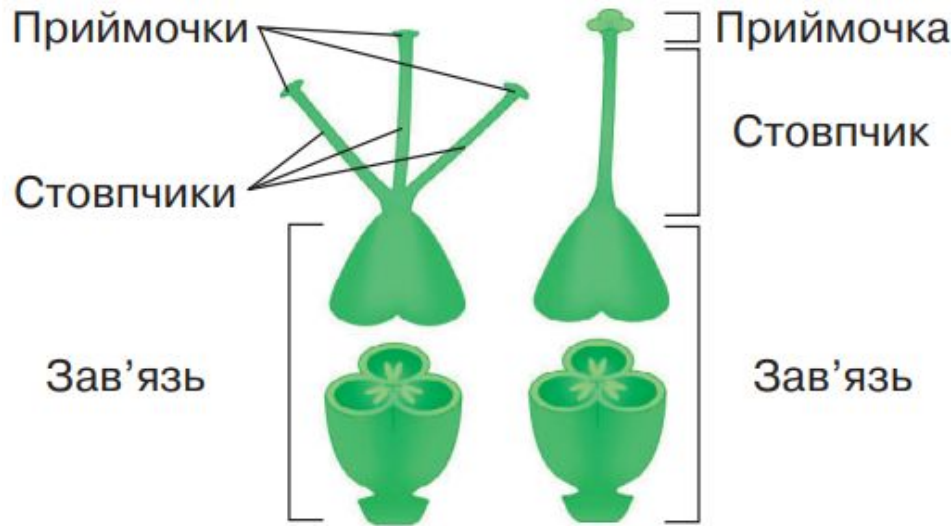

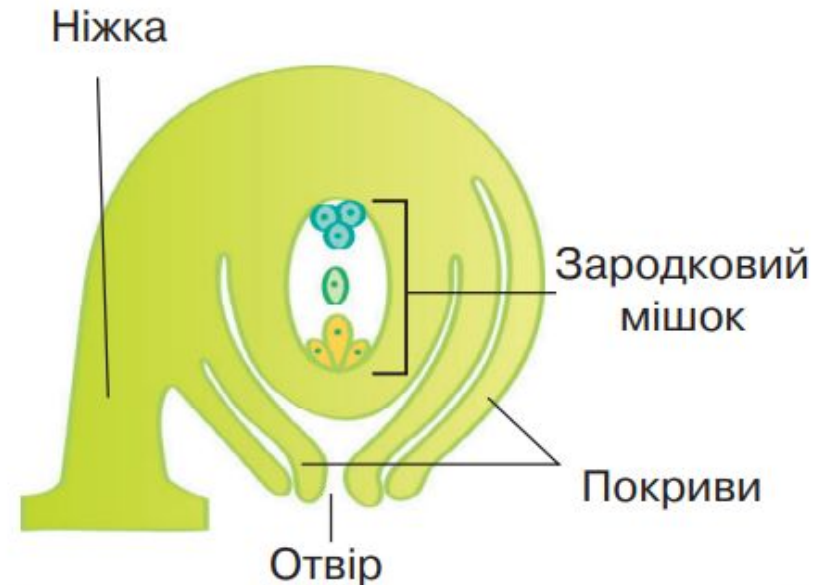
Маточка вловлює пилок, а також у ній формуються один або кілька насінних зачатків

Маточка складається із кількох структурних елементів:

1. **Приймочка** на верхівці маточки вловлює пилок.
2. **Стовпчик**.
3. **Зав'язь**: саме у ній міститься насінний зачаток. Усередині насінного зачатка розташований зародковий мішок із яйцеклітиною.

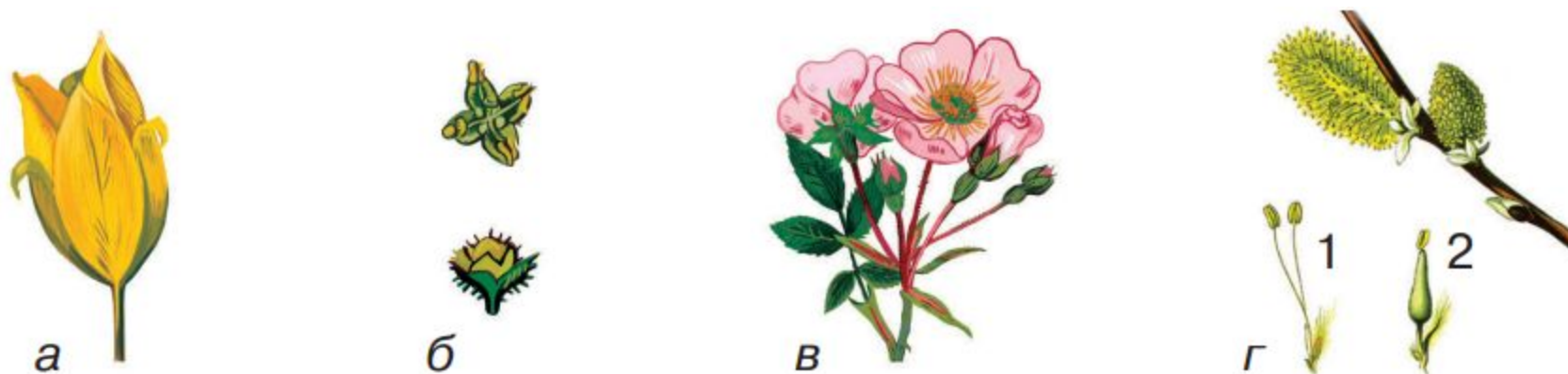

Мал. 134. Будова маточки

Мал. 135. Насінний зачаток

У більшості рослин квітки є двостатевими. Вони мають одночасно тичинки і маточки. Проте квітки можуть бути і одностатевими — маточковими (без тичинок) або тичинковими (без маточок), як, наприклад, в *огірка* або *верби* (мал. 131, г).

Мал. 131. Типи оцвітини: а — проста віночкоподібна тюльпана; б — проста чашечкоподібна кропиви; в — подвійна шипшини; г — голі квітки верби (1 — тичинкова, 2 — маточкова)

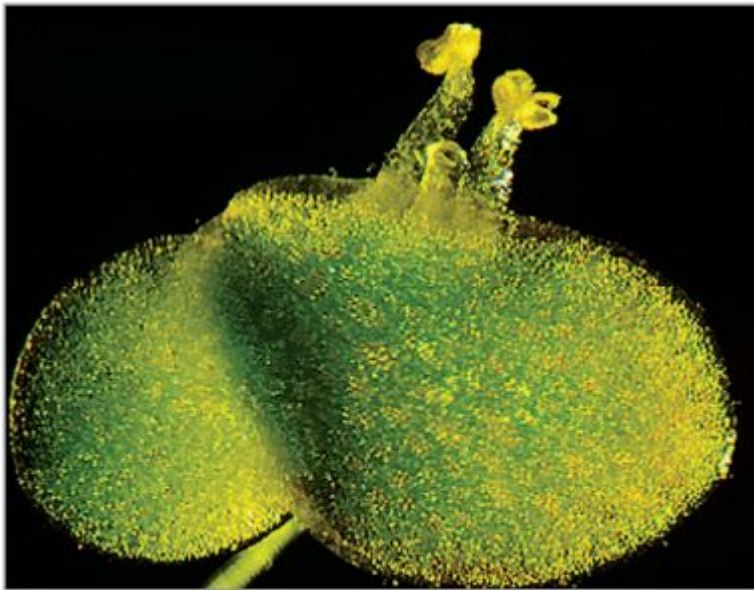
Рекорди у світі рослин

Квітка рослини Рафлезія Арнольдї може досягати розмірів до одного метра у діаметрі та ваги до 10 кілограм. Це комахоїдна рослина-паразит.

Найменшi квіткi, розмiр яких близько 1 мм, має водна рослина ряска.

Мал. 137. Рослина ряски
з квіткою

Цікаві факти з життя рослин

Жіночі та чоловічі квітки верби

Іноді трапляється так, що навіть при ретельному догляді висаджені чагарники або дерева обліпихи не приносять врожаю – це відбувається через відсутність однієї з особин – тобто на ділянці ростуть тільки чоловічі, або тільки жіночі особини.

**Чоловічі
особини**

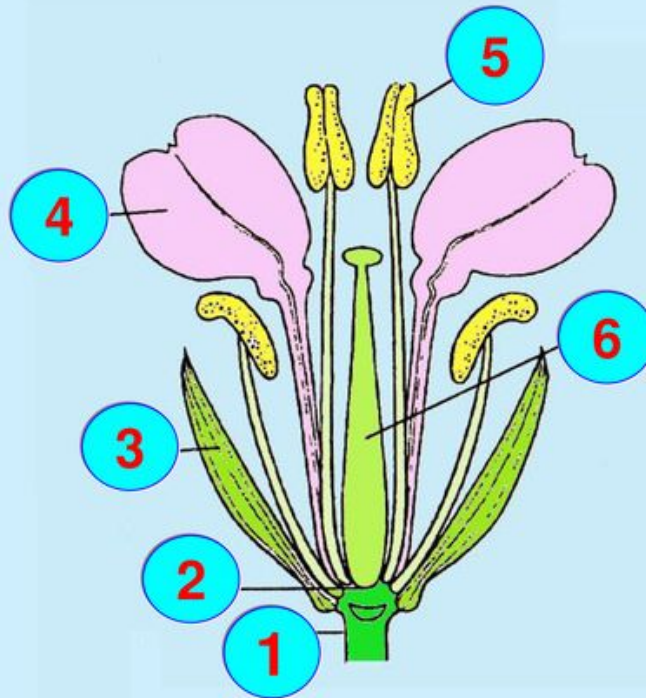
**Жіночі
особини**

Домашнє завдання малюнок в зошит і підписати

Назвіть органи квітки

Домашнє завдання

ДОПОВНИТИ ВИРАЗИ

Доповніть вирази

№	Незакінчений вираз
1	Чашечка і віночок утворюють ...
2	Оцвітина, представлена лише пелюстками, є ...
3	Головні частини квітки— це ... і ...
4	Тичинка складається з ... і ...
5	Маточка складається з ..., ..., ...

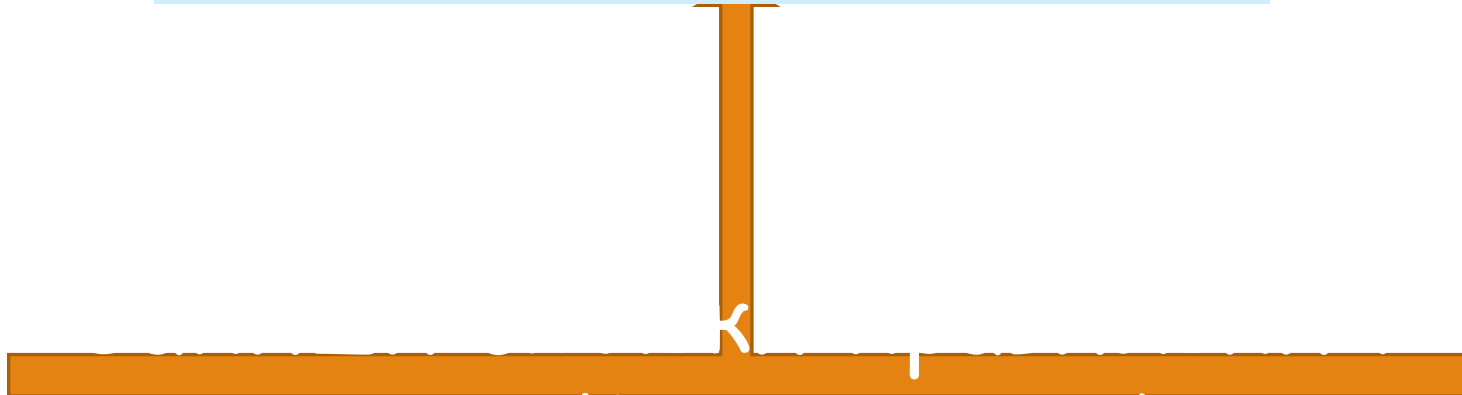
Вжити
пар. 31,
відповідати на
запитання ст.
134

Levkov
a

Перевірити ДЗ

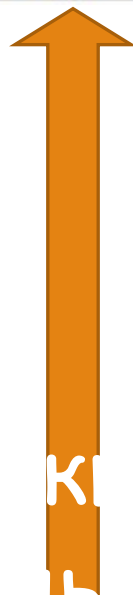

Назвіть органи квітки

Доповніть вирази

№	Незакінчений вираз	Закінчення виразу
1	Чашечка і віночок утворюють ...	<i>Подвійну оцвітину</i>
2	Оцвітина, представлена лише пелюстками, є ...	<i>Простою</i>
3	Головні частини квітки— це ... і ...	<i>Маточка і тичинки</i>
4	Тичинка складається з ... і ...	<i>Тичинкової нитки і пиляків</i>
5	Маточка складається з ..., ..., ...	<i>Примочки, стовпчика, зав'язі</i>

К

Відповідь: ...

... ..